

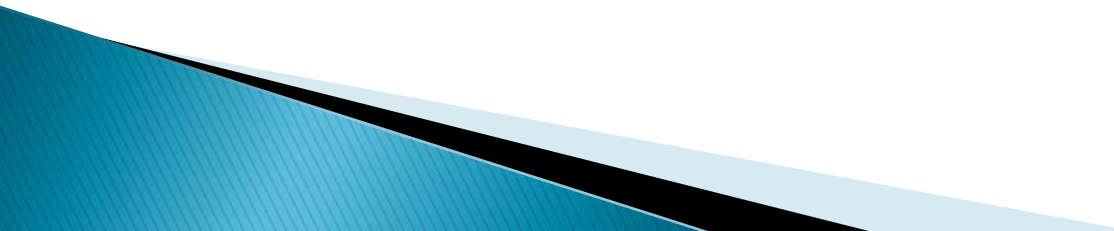
NOU 2014: 13

Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi

Hans Henrik Scheel

2. desember 2014

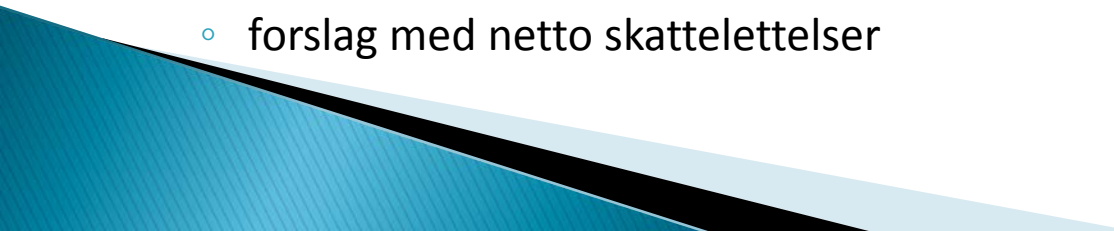
Utvalgets sammensetning

- ▶ Administrerende direktør Hans Henrik Scheel, Bærum
 - ▶ Førsteamanuensis Annette Alstadsæter, Oppegård
 - ▶ Fagdirektør Beate Bentzen, Oslo
 - ▶ Advokat Joachim M. Bjerke, Bærum
 - ▶ Advokat Aleksander Grydeland, Oslo
 - ▶ Professor Guttorm Schjelderup, Bergen
 - ▶ Justitieråd Kristina Ståhl, Sverige
 - ▶ Professor Peter Birch Sørensen, Danmark
-

Mandatet

- ▶ Er selskapsskatten godt tilpasset den internasjonale utviklingen?

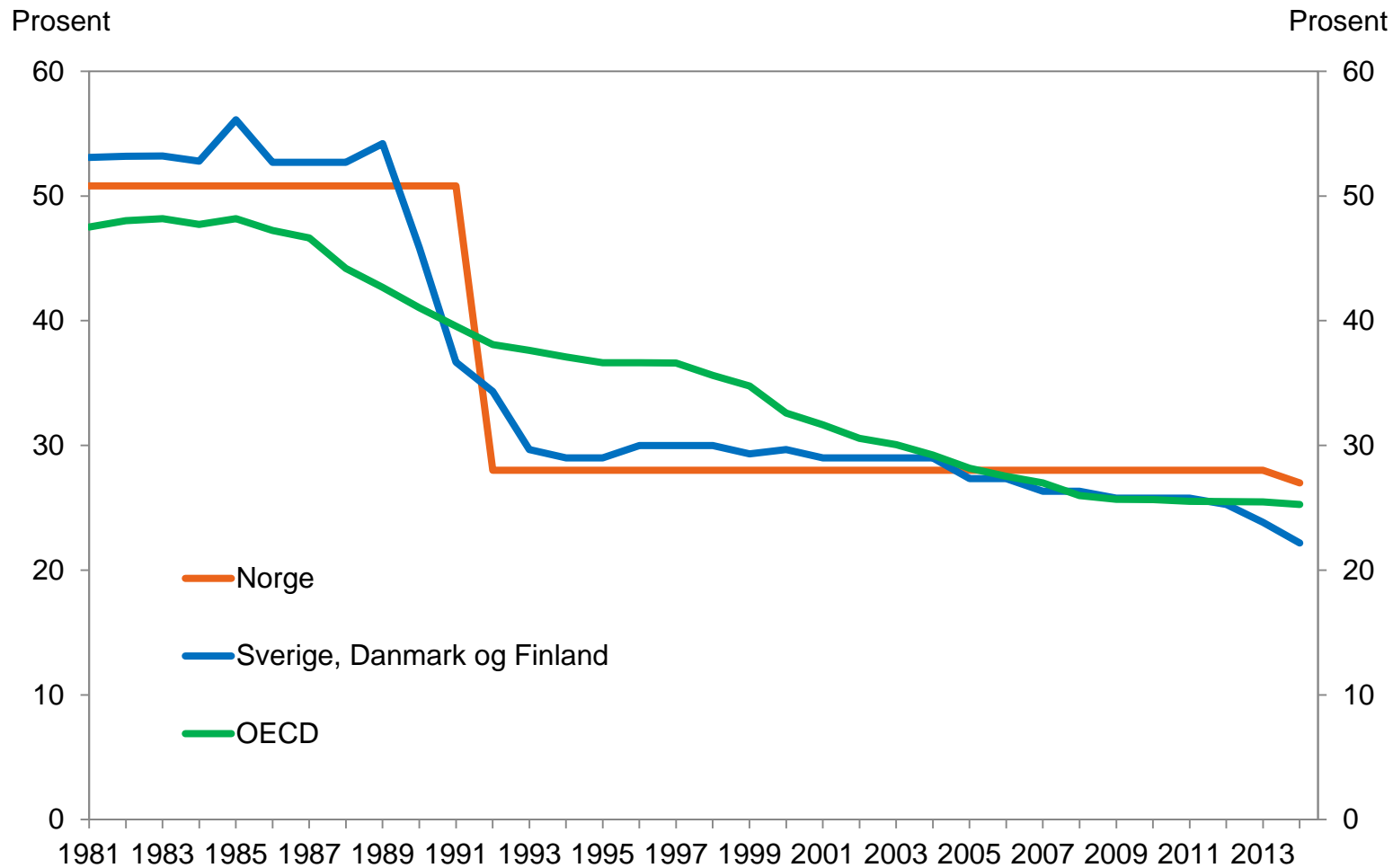
Mandatet

- ▶ Er selskapsskatten godt tilpasset den internasjonale utviklingen?
 - ▶ Tilpassing av personbeskatningen
 - ▶ Sammensetningen av skatter og avgifter
 - ▶ To alternative forslag:
 - provenynøytralt forslag
 - forslag med netto skattelettelser
-

Internasjonale utviklingstrekk

- ▶ Økt internasjonalisering
 - Investeringer og eierskap på tvers av land
- ▶ Internasjonal skatteplanlegging
 - Flernasjonale selskaper utnytter forskjeller i skatteregler mellom land
 - Rentefradrag og internprising
- ▶ Skattekonkurransen mellom land
 - Reduserte skattesatser
 - Særregler for å tiltrekke seg inntekter (bl.a. «patentbokser»)
 - «Gjennomstrømmingsland» i EØS
- ▶ Tiltak mot skatteomgåelser, både lovlige og ulovlige
 - Internasjonalt: OECD og G20 BEPS (Base Erosion and Profit Shifting)
 - Nasjonalt, for eksempel begrensninger i rentefradraget for selskaper

Lavere selskappsskattesatser

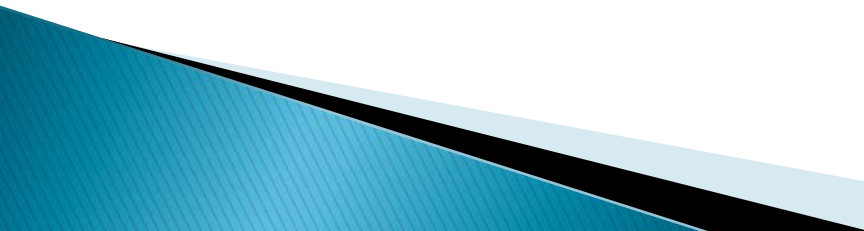
Tre hovedutfordringer i selskapsskatten

- ▶ Flytting av overskudd:
 - Relativt høy formell skattesats gjør det lønnsomt å flytte inntekter ut av Norge og føre fradrag i Norge
- ▶ Flytting av aktivitet (investeringer):
 - Investorer kan oppnå lavere skatt ved å investere i utlandet
- ▶ Forskjellsbehandling av gjeld og egenkapital:
 - Rentekostnader er, i motsetning til egenkapitalkostnader, fradragsberettiget i selskapene

Prinsipper for kapital- og selskapsbeskatningen

- ▶ Prinsipiell forankring viktig, særlig for næringsinvesteringer
- ▶ Bærende prinsipper siden 1992 bør videreføres:
 - Klar sammenheng mellom skattemessig og reelt overskudd
 - Brede grunnlag og lave satser
 - Likebehandling av virksomhetsformer
 - Likebehandling av investeringer (næringsnøytralitet)
 - Residensprinsippet (samme skatt på investeringer i Norge og i utlandet for norske skattytere)
- ▶ Nær kobling mellom person- og selskapsbeskatningen for å motvirke tilpasninger
- ▶ Mål for utvalget er et robust skattesystem som legger til rette for verdiskapning

Alternative modeller for selskapsbeskatningen

- ▶ To hovedmodeller som likebehandler gjeld og egenkapital på selskapets hånd:
 - ACE: Fradrag for både rentekostnader og egenkapitalkostnader
 - CBIT: Verken fradrag for rentekostnader eller egenkapitalkostnader
 - ▶ Modellene virker ulikt på investeringsinsentiver og overskuddsflytting
 - ▶ Begge modeller gir utfordringer i integrasjonen med personbeskatningen - CBIT er særlig vanskelig
-

Utvalget foreslår

- ▶ Gjeldende selskapsskattmodell videreføres
 - Fradrag for rentekostnader, men ikke for egenkapitalkostnader, dvs. fortsatt forskjellsbehandling av gjeld og egenkapital på selskapets hånd
- ▶ Satsen reduseres til 20 pst.
 - Skattesatsen blir på linje med våre nærmeste naboland
 - Reduserer effektiv skatt på investeringer
 - Reduserer forskjellsbehandlingen av gjeld og egenkapital på selskapets hånd
 - Reduserer motivet til overskuddsflytting
- ▶ Særskilte tiltak mot overskuddsflytting

Tiltak mot overskuddsflytting

- ▶ Utvalgets flertall foreslår:
 - Strammere rentebegrensningsregel
- ▶ Et samlet utvalg foreslår bl.a.:
 - Lovfeste omgåelsesregelen (anti-misbruksregel)
 - Hjemmel for kildeskatt på renter og royalty (leiebetalinger for patenter mv.)
 - Skatt på utbytte når det er gitt fradrag i det utdelende selskapet
 - Innstramminger i hjemmehørendebegrepet
 - Bedre myndighetenes informasjonstilgang om utenlandsk eierskap og konsernselskap
 - Plikt til å levere elektronisk selvangivelse for alle selskaper
- ▶ Handlingsrommet begrenses av internasjonale forpliktelser. Men internasjonalt samarbeid, som BEPS, utvider samtidig mulighetene

Endringer i avskrivningsreglene

- ▶ Avskrivningene bør samsvare med faktisk økonomisk verdifall
- ▶ Beholder systemet med saldoavskrivninger
- ▶ Utvalget foreslår enkelte endringer:
 - Startavskrivninger for maskiner mv. avvikles
 - Personbiler ned fra 20 til 15 pst. (ny saldogruppe)
 - Skip, rigger mv. ned fra 14 til 10 pst.
 - Hoteller, bevertningssteder og losjihus ned fra 4 til 2 pst.
 - Husdyrbygg i landbruket ned fra 6 til 4 pst.
- ▶ Ber departementet vurdere:
 - Økt sats for drosjer
 - Økt grense for forhøyet sats for anlegg (i dag 20 år)

Finansiell sektor

- ▶ Finansiell sektor bør skattlegges som andre sektorer
- ▶ Finansielle tjenester er unntatt merverdiavgift
 - Skatteutgift på 8,1 mrd. kroner i 2014
- ▶ Utvalget foreslår:
 - Mva. på tjenester som ytes mot gebyrer, provisjon mv.
 - Særskilt avgift på rentemarginer
 - Merproveny på 3,5 mrd. kroner

Inntektsskatten for personer

- ▶ 20 pst. skatt på alminnelig inntekt
 - Reduserer skatten på bl.a. renteinntekter og verdien av fradrag
- ▶ Ny skatt på personinntekt, som også erstatter toppskatten
 - Reduserer marginalsatten på arbeid for de fleste skattytere
- ▶ Aksjonærmodellen med skjermingsfradrag beholdes
- ▶ Eierinntekter skilles ut som eget grunnlag med egen sats
 - Økt skatt på aksjeutbytter og -gevinster utover skjerming
 - Lån til aksjonær skattlegges som utbytte
- ▶ Fradrag som er svakt begrunnet, foreslås fjernet

Provenyvirkning av forslagene

	Provenynøytralt	Lettelser
Endringer i selskapsskatten mv.	-13 500	-13 500
Redusert selskapsskattesats	-17 500	-17 500
Øvrige endringer	4 000	4 000
Ny avgift på finansielle tjenester	3 500	3 500
Økt skatt på eierinntekt	8 000	6 000
Skatt på formue og fast eiendom	1 000	1 000
Omlegging av formuesskatten	0	0
Skatt på utleie av egen bolig	1 000	1 000
Endringer i inntektsbeskatningen av personer	-4 700	-17 700
Redusere skattesats på alminnelig inntekt	-75 800	-75 800
Ny skatt på personinntekt som erstatter dagens toppskatt	63 300	50 300
Fjerne diverse fradrag og særordninger	7 800	7 800
Omlegging av merverdiavgiften	5 700	5 700
SUM	0	-15 000

Marginalskatt på lønn og eierinntekt

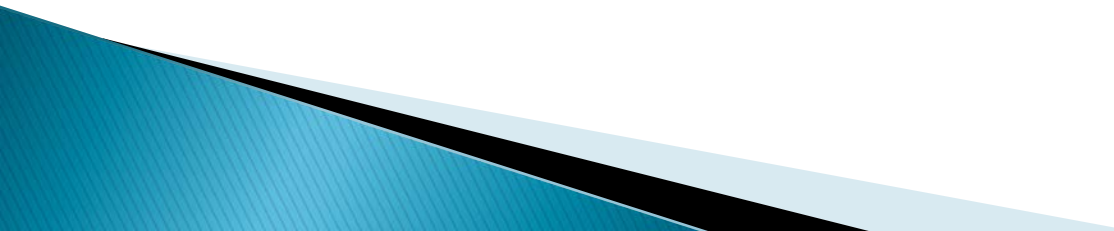
▶ I provenynøytralt forslag:

- Lønn: Marginalskatt redusert med 1 prosentpoeng på de fleste inntektsnivå
- Eierinntekt: Marginalskatt (inkl. selskapsskatt) økt med 6,1 prosentpoeng

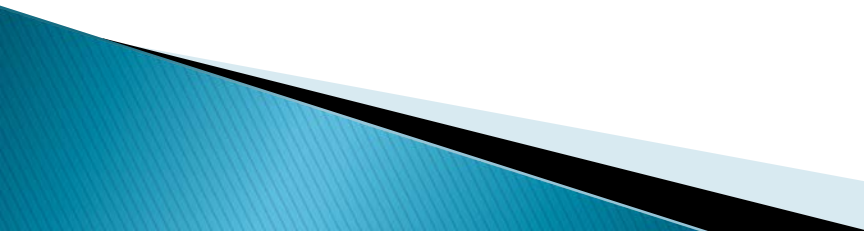
▶ I forslag med lettelser:

- Lønn: Marginalskatt redusert med 1-2 prosentpoeng for lavere og midlere inntekter, redusert med 4 prosentpoeng for høye inntekter
- Eierinntekt: Marginalskatt (inkl. selskapsskatt) økt med 2,9 prosentpoeng

Omlegging av formuesskatten

- ▶ Lavere selskapskatt bør prioriteres før lavere formuesskatt
 - ▶ Formuesskatten et viktig fordelingsinstrument i fravær av arveavgift og med lavere skatt på kapitalinntekter
 - ▶ Hovedproblemet er svært ulik verdsetting av ulike eiendeler
 - ▶ Lave samfunnsøkonomiske kostnader med en moderat og ensartet formuesskatt
-

Formuesskatt - utvalget foreslår

- ▶ Uendret skatteproveny sammenlignet med 2014-regler
 - ▶ Ligningsverdier på 80 pst. av markedsverdi for bolig og næringseiendom
 - ▶ Ligningsverdier av fritidseiendom doubles
 - ▶ Annen formue og gjeld verdsettes til 80 pst. av dagens verdi
 - ▶ Bunnfradrag 2,1 mill. kroner
 - ▶ Effektiv sats 0,8 pst. (med 80 pst. verdsetting)
-

Fordelingsvirkninger

- ▶ Provenynøytralt forslag:
 - Gjennomsnittsskatten om lag uendret for brede grupper
 - Økt skatt på eierinntekt gir økt gjennomsnittsskatt for dem med høyest inntekt

 - ▶ Forslag med lettelser:
 - Redusert gjennomsnittsskatt for brede grupper
 - Noe mindre skjerpelser for dem med høyest inntekt

 - ▶ Krevende å beregne fordelingsvirkninger av redusert selskapsskatt
-

Positiv effekt på norsk økonomi

- ▶ Vekstfremmende skatteomlegging
 - ▶ Økte investeringer
 - ▶ Økt arbeidstilbud
 - ▶ Høyere og riktigere sammensatt sparing
 - ▶ Beregninger indikerer en selvfinansieringsgrad på 20-40 pst. for endringene i kapital- og selskapsbeskatningen
-